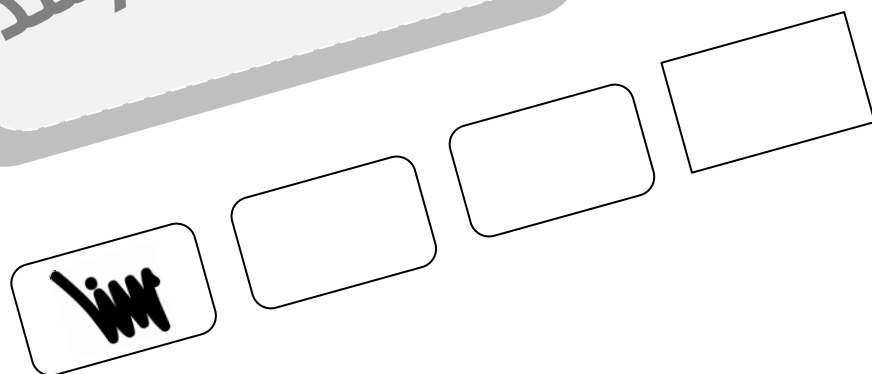

مؤلف

مجید حیدری

مقدمه‌ی ناشر

همت بلند دار که نزد خداوند و خلق باشد به قدر همت تو اعتبار تو

هم‌اکنون در بین کتاب‌های موجود برای آزمون‌های تحصیلات تکمیلی رشته‌ی روانشناسی، متأسفانه کتاب تست مناسبی که از سطر به سطر رفرنس‌های مورد طراحی سؤال در آزمون‌های ارشد و دکتری سؤال آورده باشد، وجود ندارد و این موضوع داوطلبان این آزمون‌ها را به‌خاطر نبود تست کافی آزار می‌دهد. لذا خلأ این نوع کتاب‌ها ما را بر آن داشت که پیشنهاد مؤلف گرانقدر جناب آقای مجید حیدری مبنی بر نگارش سؤالات تألیفی از سطر به سطر کتب رفرنس روانشناسی را در قالب کتاب‌های تست‌آموز سنا (تاس) با کمال میل قبول نماییم.

مجموعه تاس‌های روانشناسی شامل کتاب‌های تاس نظریه‌های شخصیت فیست، تاس آسیب‌شناسی روانی کاپلان، تاس سنجش روانی مارنات و تاس روانشناسی رشد، مجموعه‌ای کامل و بی‌بدیل از تست‌های آموزشی با پاسخ‌های کاملاً تشریحی می‌باشد. داوطلبان آزمون روانشناسی بالینی وزارت بهداشت علاوه بر کتب تاس می‌توانند از کتاب گنجینه‌ی جامع سؤالات روانشناسی بالینی وزارت بهداشت (سؤالات کنکور از سال ۷۵ تا کنون) استفاده نمایند.

امید است کتاب‌های منتشرشده در حوزه‌ی روانشناسی این انتشارات بتواند کمک بسزایی به مخاطبین وفادار خود نماید. در پایان از کلیه‌ی اساتید، دانشجویان و علاقمندان محترم خواهشمندیم نظرات خود در مورد این کتاب را از طریق پست الکترونیک زیر اطلاع‌رسانی نمایند.

مدیریت نشر علمی سنا
elmisana@gmail.com

فهرست مطالب

فصل یکم: نظریه و راهبردهای پژوهشی	۱
فصل دوم: مبانی زیستی و محیطی	۱۹
فصل سوم: رشد پیش از تولد، تولد، نوزاد	۳۷
فصل چهارم: رشد جسمانی در نوباوگی و نوپایی	۵۵
فصل پنجم: رشد شناختی در نوباوگی و نوپایی	۷۵
فصل ششم: رشد هیجانی و اجتماعی در نوباوگی و نوپایی	۹۵
فصل هفتم: رشد جسمانی و شناختی در اوایل کودکی	۱۱۵
فصل هشتم: رشد هیجانی و اجتماعی در اوایل کودکی	۱۳۵
فصل نهم: رشد جسمانی و شناختی در اواسط کودکی	۱۵۳
فصل دهم: رشد هیجانی و اجتماعی در اواسط کودکی	۱۷۳
فصل یازدهم: رشد جسمانی و شناختی در نوجوانی	۱۸۷
فصل دوازدهم: رشد هیجانی و اجتماعی در نوجوانی	۲۰۵
فصل سیزدهم: رشد جسمانی و شناختی در اوایل بزرگسالی	۲۲۳
فصل چهاردهم: رشد هیجانی و اجتماعی در اوایل بزرگسالی	۲۳۹
فصل پانزدهم: رشد جسمانی و شناختی در میانسالی	۲۵۳
فصل شانزدهم: رشد هیجانی و اجتماعی در میانسالی	۲۷۱
فصل هفدهم: رشد جسمانی و شناختی در اواخر بزرگسالی یا پیری	۲۸۱
فصل هجدهم: رشد هیجانی و اجتماعی در اواخر بزرگسالی	۲۸۹
فصل نوزدهم: مرگ، مردن و داغدیدگی	۲۹۷

نظریه و راهبردهای پژوهشی

پرسشنامه

۹ ترکیبات منحصر به فرد شرایط شخصی و محیطی که می‌توانند به مسیرهای متفاوتی منجر شوند تعریف کدام مورد زیر است؟

- الف موقعیت ب نظریه
ج فرضیه د رشد

۱۰ فرایندی که پیوسته جریان داشته و از لقاح تا مرگ گسترش دارد در مورد کدام گزاره زیر صدق دارد؟

- الف رشد مرحله‌ای
ب رشد به صورت سیستمی پویا
ج رشد ناپیوسته
د نظریه

۱۱ رویکرد اصلی دیدگاه عمر است.

- الف نظریه ب فرضیه
ج سیستم پویا د رشد ناپیوسته

۱۲ کدام گزاره زیر درست نیست؟

- الف رشد دایمی است
ب رشد چند بعدی نیست
ج رشد مرحله‌ای است
د رشد ناپیوسته است

۱۳ در دوره‌های اصلی رشد انسان در کدام دوره سنی سال‌های بازی وجود دارد؟

- الف تولد تا ۲ سالگی ب ۲ تا ۶ سالگی
ج ۶ تا ۱۱ سالگی د ۱۱ تا ۱۸ سالگی

۱۴ در کدامیک از خصیصه‌های رشد، پیری آنگونه که اغلب تصور شده است خانه خرابی نیست؟

- الف رشد پیوسته است.
ب رشد انعطاف‌پذیر است.
ج رشد مرحله‌ای است.
د رشد چند بعدی است

۱۵ توانایی سازگار شدن مؤثر در صورت وجود مخاطرات برای رشد تعریف کدام مورد زیر است؟

- الف انعطاف‌پذیری ب مرحله
ج فرضیه د موقعیت

۱۶ رشد تحت تأثیر کدامیک از نیروها قرار دارد؟

- الف زیستی ب تاریخی
ج اجتماعی د همه موارد

۱ کدامیک از موارد زیر یک رشته اظهارات منسجم و منظم است که رفتار انسان را توصیف می‌کند؟

- الف فرضیه ب نظریه
ج علم د داده

۲ مخزن عظیم اطلاعات ما درباره‌ی رشد انسان چگونه است؟

- الف غیر قابل توصیف ب میان رشته‌ای
ج تک رشته‌ای د غیر قابل انکار

۳ کدامیک از گزاره‌های زیر چهارچوب منظمی را برای مشاهدات ما از افراد تأمین می‌کند؟

- الف فرضیه ب نظریه
ج داده‌ها د فلسفه

۴ در حوزه رشد انسان، تفاوت بین بالغ و نابالغ به کدام مورد زیر مربوط می‌شود؟

- الف مقدار ب پیچیدگی
ج نظریه د الف و ب

۵ فرایندی که به موجب آن روش‌های تازه و متفاوت درک کردن دنیا و پاسخ دادن به آن در زمان‌های خاصی پدیدار می‌شود به کدام مورد زیر مربوط می‌شود؟

- الف رشد پیوسته است
ب رشد ناپیوسته است
ج رشد مرحله‌ای است
د رشد قابل تغییر است

۶ عبارت است از تغییر کیفی در تفکر، احساس و رفتار کردن که دوره‌های خاص رشد را مشخص می‌کند.

- الف نظریه ب مرحله
ج فرضیه د فلسفه

۷ نظریه‌پردازان امروزی موقعیت‌هایی را در نظر می‌گیرند که رشد را به صورت شکل می‌دهند.

- الف چند لایه ب پیچیده
ج متغیر د الف و ب

۸ کدامیک از ویژگی‌های زیر از جمله ویژگی‌های رشد است؟

- الف انعطاف‌پذیری ب ناپیوسته
ج مرحله‌ای د همه موارد

۲۵ کدامیک از اشخاص زیر، به علت‌ها و دامنه تفاوت‌های فردی، درجه‌ای که رفتار را می‌توان در بزرگسالی تغییر داد اشاره دارد؟

الف) کاروس ب) تننس

ج) داروین د) فروید

۲۶ کدامیک از افراد زیر پیری را علاوه بر افول، دوره پیشرفت در نظر گرفت؟

الف) تنس ب) کاروس

ج) داروین د) اریکسون

۲۷ پیشگام بررسی علمی کودک چه کسی است؟

الف) داروین ب) روسو

ج) لاک د) اریکسون

۲۸ کدامیک از افراد زیر رویکرد هنجاری داشتند؟

الف) گزل ب) هال

ج) فروید د) الف و ب

۲۹ اولین کسی که آگاهی درباره رشد کودک را برای والدین معنی‌دار کرد چه کسی بود؟

الف) فروید ب) گزل

ج) لاک د) روسو

۳۰ آزمون استنفورد بینه از چه کسی است؟

الف) هال ب) بینه

ج) روسو د) گزل

۳۱ در کدامیک از رویکردها، افراد یک‌رشته مرحله‌ای را می‌گذرانند که در آن‌ها با تعارض‌هایی بین سایقه‌های زیستی و انتظارات اجتماعی روبرو می‌شوند؟

الف) رفتاری ب) شناختی

ج) روانکاوی د) پدیدارشناختی

۳۲ نظریه روانی جنسی از چه کسی می‌باشد؟

الف) فروید ب) اریکسون

ج) آدلر د) فروم

۳۳ بزرگترین قسمت ذهن، منبع نیازها و امیال زیستی اساسی کدام است؟

الف) خود ب) نهاد

ج) فراخود د) فرامن

۱۷ رویدادهایی که به‌طور قوی با سن ارتباط دارند کدام گزاره زیر را توصیف می‌کند؟

الف) تأثیرات وراثت

ب) تأثیرات مربوط به محیط

ج) تأثیرات مربوط به سن

د) تأثیرات فرهنگی

۱۸ تأثیرات مربوط به تاریخ توضیح می‌دهند که چرا افرادی که در یک دوره به‌دنیا آمده‌اند چه‌نامیده می‌شود؟

الف) تاریخ ب) هم‌دلی

ج) هم‌دردی د) هم‌دوره

۱۹ رویدادهای غیرعادی که از جدول زمان‌بندی قابل پیش‌بینی تبعیت نمی‌کنند تعریف کدامیک است؟

الف) تأثیرات غیر هنجاری

ب) تأثیرات هنجاری

ج) تأثیرات تاریخ

د) همه موارد

۲۰ در رشد بزرگسالان امروزی، کدامیک از تأثیرات زیر ضعیف‌تر شده‌اند؟

الف) غیر هنجاری ب) هنجاری

ج) سن د) تاریخ

۲۱ کدام مورد به گناهکاری ذاتی اعتقاد داشتند؟

الف) خشکه مقدس‌ها ب) فیلسوفان

ج) عارفان د) نظریه‌پردازان

۲۲ کدامیک از اشخاص زیر کودک را به‌صورت یک لوح سفید می‌دید؟

الف) روسو ب) جان لاک

ج) کلی د) فروید

۲۳ کدامیک از اشخاص زیر کودکان را به‌صورت وحشی‌های اصیل می‌بیند؟

الف) جان لاک ب) روسو

ج) فروید د) اسکینر

۲۴ به روندی اشاره دارد که به‌صورت ارثی تعیین‌شده و به‌طور طبیعی شکوفا می‌شود.

الف) رشد ب) رشد

ج) مرحله د) طبیعت

۴۴ ابداع‌کننده نظریه یادگیری اجتماعی چه کسی بود؟

- الف فروید ب واتسون
ج اسکینر د بندورا

۴۵ نظریه شرطی‌سازی کنشگر از چه کسی است؟

- الف پاولف ب اسکینر
ج بندورا د کلی

۴۶ سرمشق‌گیری از چه کسی است؟

- الف فروید ب بندورا
ج پاولف د چامسکی

۴۷ از شیوه تغییر رفتار برای برطرف کردن کدام مشکلات استفاده می‌شود؟

- الف پرخاشگری
ب ترس شدید
ج تأخیرهایی در رشد
د همه موارد

۴۸ نظریه شناختی رشدی از کدامیک از اشخاص زیر است؟

- الف فروید ب پیازه
ج چامسکی د اسکینر

۴۹ مفهوم زیستی در نظریه پیازه اهمیت زیادی دارد.

- الف درون‌گرایی ب انطباق
ج تعادل د تجربه

۵۰ اولین مرحله در مراحل رشد شناختی پیازه کدام مرحله است؟

- الف عملیات عینی ب عملیات صوری
ج حسی حرکتی د پیش عملیاتی

۵۱ در کدام مرحله رشدی پیازه، تفکر به سیستم استدلال پیچیده و انتزاعی نوجوان و بزرگسال تبدیل می‌شود؟

- الف عملیات عینی ب عملیات صوری
ج عملیات صوری د حسی حرکتی

۵۲ نظریه پیازه به شکل‌گیری کدامیک از موارد زیر کمک کرد؟

- الف فلسفه آموزش
ب تماس مستقیم با محیط
ج یادگیری اکتشافی
د همه موارد

۳۴ فراخود یا وجدان در چندسالگی شکل می‌گیرد؟

- الف ۲ سالگی ب ۳ تا ۶ سالگی
ج ۹ سالگی د ۱۰ سالگی

۳۵ در کدام مرحله کودک آموزش توالی‌رفتن می‌بیند؟

- الف دهانی ب آلتی
ج نهفتگی د مقعدی

۳۶ کدام مرحله تکانه‌های جنسی از نو شروع می‌شوند؟

- الف آلتی ب مقعدی
ج دهانی د تناسلی

۳۷ اولین نظریه‌ای که روی تأثیر رابطه اولیه والد فرزند بر رشد تأکید داشت چه بود؟

- الف نظریه اریکسون ب نظریه فروید
ج نظریه هورنای د نظریه رشد داروین

۳۸ نظریه روانی اجتماعی متعلق به چه کسی است؟

- الف فروید ب اریکسون
ج هورنای د گزل

۳۹ روش فروید، کدامیک از روش‌های زیر بود؟

- الف مورد پژوهی ب تجربی
ج آموزشی د روش خاصی نداشت

۴۰ خودمختاری در برابر شرم و تردید هماهنگ با کدام مرحله رشد فروید است؟

- الف آلتی ب نهفتگی
ج تناسلی د مقعدی

۴۱ کدام مرحله رشد اریکسون بین ۳-۶ سالگی است؟

- الف ابتکار عمل ب خودمختاری
ج سخت‌کوشی د بی‌اعتمادی

۴۲ زاینده‌گی در برابر رکود در کدام مرحله روانی اجتماعی اریکسون است؟

- الف نوجوانی ب میانسالی
ج جوانی د پیری

۴۳ طبق کدام دیدگاه، رویدادهایی که مستقیم قابل‌مشاهده هستند ارزش بررسی کردن را دارند؟

- الف روان‌کاوی
ب شناختی
ج رفتارگرایی
د نظریه یادگیری اجتماعی

۶۱ زمانی که برای ظاهرشدن توانایی‌های خاص مطلوب است و فرد در این زمان خیلی پذیرای تأثیرات محیطی است.

الف دوره حساس **ب** دوره بحرانی

ج نقش‌پذیری **د** کردارشناسی

۶۲ این رشته سعی دارد از ارزش سازگارانۀ توانایی‌های شناختی، هیجانی و اجتماعی هنگامی که با افزایش سن تغییر می‌کند.

الف روان‌شناسی رشد تکاملی

ب روان‌شناسی اجتماعی

ج روان‌شناسی اعصاب

د روان‌شناسی شناختی

۶۳ نظریه اجتماعی فرهنگی از چه کسی است؟

الف چامسکی **ب** ویگوتسکی

ج فروید **د** کلی

۶۴ نظریه اجتماعی فرهنگی مکملی برای ... است.

الف سرمشق‌گیری **ب** نقش‌پذیری

ج کردارشناسی **د** نظریه چامسکی

۶۵ کدامیک از نظریه‌های زیر بر نحوه‌ای که فرهنگ و ارزش‌ها به نسل بعدی انتقال می‌یابد تمرکز می‌کند؟

الف اجتماعی فرهنگی **ب** روانی جنسی

ج روانی اجتماعی **د** شناختی رشدی

۶۶ نظریه کدامیک از افراد زیر انسان را به‌صورت فعال می‌بیند؟

الف پیازه **ب** ویگوتسکی

ج چامسکی **د** الف و ب

۶۷ کدامیک از نظریه‌های زیر فرد را به‌صورتی در نظر می‌گیرد که درون سیستم پیچیده روابطی رشد می‌کند که چندین سطح از محیط پیرامون بر او تأثیر می‌گذارد؟

الف سیستم بوم‌شناختی **ب** روانی جنسی

ج پردازش اطلاعات **د** روانی اجتماعی

۶۸ عمیق‌ترین سطح محیط کدام مورد زیر است؟

الف میان سیستم **ب** ریزسیستم

ج کلان سیستم **د** برون سیستم

۶۹ کدامیک از افراد زیر محیط را به‌صورت یک سری ساختارهای آشیانه مانند در نظر می‌گیرد؟

الف برن **ب** پیازه

ج اریکسون **د** فروید

۵۳ در کدامیک از روش‌های زیر اولین سؤالی که از کودک پرسیده می‌شود مبنایی برای سؤال بعدی است؟

الف مورد پژوهی **ب** مصاحبه بالینی باز پاسخ

ج روش تجربی **د** هیچ‌کدام

۵۴ کدامیک از موارد زیر ذهن انسان را به‌صورت نماد در نظر می‌گیرد؟

الف رویکرد فروید **ب** رویکرد پردازش اطلاعات

ج رویکرد بالینی **د** رویکرد اریکسون

۵۵ کدامیک از رویکردهای زیر انسان را به‌صورت موجودی فعال می‌بیند؟

الف شناختی رشدی پیازه

ب پردازش اطلاعات

ج روانی جنسی فروید

د الف و ب

۵۶ کدامیک از رویکردهای زیر زمینه تحقیقاتی علم اعصاب‌شناختی مربوط به رشد را به‌وجود آورده است؟

الف روانی جنسی فروید

ب روانی اجتماعی اریکسون

ج پردازش اطلاعات

د رویکرد ویگوتسکی

۵۷ در کدام مرحله رشدی پیازه استدلال کودکان منطقی می‌شود؟

الف پیش عملیاتی **ب** عملیات عینی

ج حسی حرکتی **د** عملیات صورتی

۵۸ در چند سال اول زندگی مغز بسیار انعطاف‌پذیر است؟

الف ۵ سال اول **ب** ۲ سال اول

ج ۴ سال اول **د** ۱۰ سال اول

۵۹ به ارزش سازگارانۀ یا بقای رفتار و تاریخ تکامل مربوط می‌شود.

الف سرمشق‌گیری **ب** یادگیری مشاهده‌ای

ج کردارشناسی **د** دوره بحرانی

۶۰ ... مدت‌زمان محدودی که در آن فرد از لحاظ زیستی آمادگی دارد تا رفتارهای سازگارانۀ خاصی را فراگیرد اما به حمایت تحریک‌کننده نیاز دارد.

الف کردارشناسی **ب** دوره بحرانی

ج نقش‌پذیری **د** سرمشق‌گیری

۷۹ یعنی اینکه وارد محیط طبیعی بشویم و رفتار موردعلاقه را ثبت کنیم.

- الف مشاهده طبیعی
ب مشاهده ساخت دار
ج مشاهده غیرمستقیم
د مشاهده تجربی

۸۰ در کدامیک از گزاره‌های زیر یک نقطه ضعیف عمده این است که همه افراد از فرصت برابر برای نشان دادن رفتاری خاص برخوردار نیستند؟

- الف مشاهده طبیعی
ب مشاهده ساخت دار
ج مشاهده منظم
د مشاهده تجربی

۸۱ در کدامیک از مشاهده‌های زیر پژوهشگر موقعیت آزمایشگاهی را ترتیب می‌دهد؟

- الف مشاهده ساخت دار
ب مشاهده منظم
ج مشاهده منظم
د مشاهده مستقیم

۸۲ کدام نوع مشاهده زیر زندگی روزمره افراد را منعکس می‌کند؟

- الف مشاهده طبیعی
ب مشاهده منظم
ج مشاهده ساخت دار
د مشاهده غیرمستقیم

۸۳ با ترکیب کردن مصاحبه، مشاهده و نمرات آزمون تصویر کاملی از عملکرد روان‌شناختی فرد به دست می‌آید.

- الف روش بالینی
ب روش موردپژوهش
ج مشاهده طبیعی
د الف و ب

۸۴ پژوهشگران در برای بررسی کردن نقطه‌نظرهای آزمودنی از شیوه گفتگوی انعطاف‌پذیر استفاده می‌کنند.

- الف روش بالینی
ب مصاحبه بالینی
ج مشاهده طبیعی
د گزارش شخصی

۸۵ کدام روش به افراد امکان می‌دهد تا افکار خود را به صورتی آشکار سازند تا حد امکان به نحوه‌ای که در زندگی روزمره فکر می‌کنند نزدیک باشند؟

- الف روش بالینی
ب مصاحبه بالینی
ج مشاهده طبیعی
د مشاهده بالینی

۷۰ دومین سطح مدل برونفن برنر... است.

الف کلان سیستم

ب زیرسیستم

ج میان سیستم

د برون سیستم

۷۱ کدامیک از مدل‌های برنر بر تجربیات در موقعیت‌های نزدیک تأثیر می‌گذارد؟

الف ریز سیستم

ب برون سیستم

ج کلان سیستم

د میان سیستم

۷۲ بیرونی‌ترین سطح مدل برونفن برنر کدام است؟

الف میان سیستم

ب کلان سیستم

ج ریز سیستم

د برون سیستم

۷۳ برنر در کدام مورد، سیستم زمانی را معرفی کرد؟

الف میان سیستم

ب سیستم پویا

ج کلان سیستم

د میان سیستم

۷۴ از نظر برنر نقطه عطفی در رشد هستند.

الف هیجان‌ها

ب شناخت

ج تغییرات بوم‌شناختی

د عاطفه

۷۵ در کدامیک از نظریه‌های زیر افراد محصول و آفریننده خود هستند؟

الف روانی جنسی

ب روانی اجتماعی

ج بوم‌شناختی

د شناختی رشدی

۷۶ کدام نظریه زیر بر تغییرات در تفکر تأکید دارند؟

الف پردازش اطلاعات

ب شناختی رشدی

ج نظریه اجتماعی فرهنگی

د همه موارد

۷۷ کدام نظریه با یادگیری اجتماعی قرابت دارد؟

الف رفتارگرایی

ب شناخت گرایی

ج روان کاوی

د پدیدارشناختی

۷۸ برنامه‌های کلی برای تحقیقات پژوهشی هستند که امکان آزمایش کردن فرضیه‌های پژوهشگر را فراهم می‌کنند در مورد کدام گزاره زیر صدق دارد؟

الف روش تحقیق

ب طرح تحقیق

ج مشاهده منظم

د مشاهده ساخت دار

۹۴ در کدام یک از طرح‌های زیر می‌توان کنترل و دستکاری انجام داد؟

- الف طرح همبستگی ب طرح آزمایشی
ج طرح تحقیق د همه موارد

۹۵ یک نوع طرح آزمایشی تغییر یافته است.

- الف آزمایش میدانی ب آزمایش طبیعی
ج طرح تحقیق د الف و ب

۹۶ در کدام یک از طرح‌های زیر آزمودنی‌ها بارها بررسی می‌شوند و در حالی که بزرگ می‌شوند، تغییرات مورد توجه قرار می‌گیرند؟

- الف طرح طولی ب طرح مقطعی
ج طرح تحقیق د طرح توصیفی

۹۷ تأثیرات هم‌دوره یکی از تهدیدهای کدام نوع طرح زیر است؟

- الف طرح طولی ب طرح مقطعی
ج طرح تحقیق د طرح آزمایشی

۹۸ در کدام گزاره زیر افرادی که از نظر سنی تفاوت دارند، در مقطع زمانی یکسانی بررسی می‌شوند؟

- الف طرح عرضی ب طرح طولی
ج روش بالینی د طرح همبستگی

۹۹ در کدام یک از طرح‌های زیر چند تحقیق طولی یا مقطعی مشابه در زمان‌های مختلف اجرا می‌شوند؟

- الف طرح طولی
ب طرح توصیفی
ج طرح زنجیره‌ای
د طرح آزمایشی

۱۰۰ در کدام مورد زیر حقوق آزمودنی‌های پژوهش عنوان نشده است؟

- الف رضایت آگاهانه
ب امور شخصی
ج محافظت از آسیب
د امور مربوط به اجتماع

۸۶ روش بالینی یا موردپژوهی پیامد نظریه ... است.

- الف رفتارگرایی ب روان‌کاوی
ج شناختی د وجودی

۸۷ در کدام روش زیر از افراد سؤال‌های یکسانی را به شیوه یکسان می‌پرسند؟

- الف مصاحبه ساختار ب مصاحبه بالینی
ج مورد پژوهی د روش بالینی

۸۸ کدام مورد، از انسان‌شناسی اقتباس شده است؟

- الف قوم‌نگاری ب مصاحبه بالینی
ج روش بالینی د مورد پژوهی

۸۹ در کدام روش پژوهشگران می‌خواهند از طریق مشاهده کردن آزمودنی، از یک فرهنگ یا گروه اجتماعی آگاه شوند؟

- الف قوم‌نگاری
ب مصاحبه ساخت دار
ج مشاهده ساخت دار
د مشاهده طبیعی

۹۰ پژوهش‌های مربوط به رفتار انسان از کدام طرح اصلی استفاده می‌کند؟

- الف همبستگی ب آزمایشی
ج توصیف د الف و ب

۹۱ در پژوهشگران اطلاعاتی را درباره افراد، معمولاً در شرایط طبیعی زندگی گردآوری می‌کنند بدون اینکه تجربیات آن‌ها را تغییر دهند.

- الف طرح همبستگی ب طرح آزمایشی
ج طرح توصیفی د همه موارد

۹۲ عددی که شرح می‌دهد دو مقیاس یا متغیر چه ارتباطی با یکدیگر دارند کدام است؟

- الف ضریب همبستگی ب ضریب آزمایشی
ج ضریب توصیفی د ماتریس

۹۳ کدام یک از طرح‌های زیر امکان پی بردن به علت و معلول را می‌دهد؟

- الف طرح همبستگی ب طرح آزمایشی
ج طرح تحقیق د همه موارد

پاسخنامه

۵. الف ب ج د
فرایندی که به موجب آن روش‌های تازه و متفاوت درک کردن دنیا و پاسخ دادن به آن در زمان‌های خاصی پدیدار می‌شوند را دیدگاه ناپیوسته بودن رشد می‌گویند.
نکته رشد ناپیوسته است.

۶. الف ب ج د
نظریه‌هایی که دیدگاه ناپیوسته را قبول دارند، رشد را به صورتی که طبق مراحل روی می‌دهد، در نظر می‌گیرند. مرحله عبارت است از تغییر کیفی در تفکر، احساس و رفتار کردن که دوره‌های خاص رشد را مشخص می‌کند. در نظریه‌های مرحله‌ای، رشد مانند بالارفتن از پلکان است به طوری که هر پله با شیوه عمل کردن پخته‌تری مطابقت دارد. مفهوم مرحله این را فرض می‌کند که افراد هنگامی که از یک مرحله وارد مرحله دیگری می‌شوند، دوره‌های سریع تغییر را می‌گذرانند.

۷. الف ب ج د
نظریه‌پردازان امروزی موقعیت‌هایی را در نظر می‌گیرند که رشد را به صورت چندلایه و پیچیده شکل می‌دهند. از جنبه شخصی، آن‌ها وراثت و ساخت زیستی را منظور می‌کنند. از جنبه محیطی، آن‌ها موقعیت‌های نزدیک و شرایط دورتر از زندگی روزمره افراد را منظور می‌کنند. سرانجام اینکه پژوهشگران به طور فزاینده‌ای از تنوع فرهنگی در رشد آگاه شده‌اند.

۸. الف ب ج د
رشد یک فرایند است که مرحله‌ای، ناپیوسته و انعطاف‌پذیر است. رشد به صورت چندبعدی و چندلایه است که حوزه‌های مختلفی را در برمی‌گیرد.
نکته رشد دایمی است.

۹. الف ب ج د
نظریه‌پردازان مرحله‌ای فرض می‌کنند که افراد در هرجایی، زنجیره رشد یکسانی را طی می‌کنند. بالین حال، حوزه رشد انسان به طور فزاینده‌ای آگاه شده است که کودکان و بزرگسالان در موقعیت‌های متفاوتی زندگی می‌کنند یعنی ترکیبات منحصر به فرد شرایط

۱. الف ب ج د
نظریه یک رشته اظهارات منظم و منسجم است که رفتار را توصیف می‌کند، توضیح می‌دهد و پیش‌بینی می‌کند. برای مثال، یک نظریه خوب درباره دلبستگی کودک به مراقبت‌کننده، این ویژگی‌ها را دارد: رفتارهای بچه‌های ۶ تا ۸ ماهه، توضیح دادن رفتار و پیامدهای این پیوند عاطفی برای روابط در طول زندگی را پیش‌بینی می‌کند. حوزه مطالعاتی که به آگاهی یافتن از ثبات و تغییر در طول عمر اختصاص یافته است را رشد می‌گویند.

۲. الف ب ج د
مخزن عظیم اطلاعات ما درباره رشد انسان، میان‌رشته‌ای است. این اطلاعات از تلاش‌های مرکب افرادی از حوزه‌های مطالعاتی متعدد به دست آمده است. به خاطر نیاز به راه‌حلی برای مشکلات روزمره تمام سنین، پژوهشگرانی از روان‌شناسی، جامعه‌شناسی، انسان‌شناسی و علوم اعصاب، نیروی مشترکی را برای پژوهش تشکیل داده‌اند. آن‌ها با هم رشته‌ای را به وجود آورده‌اند که امروز وجود دارد.

۳. الف ب ج د
نظریه‌ها به دو دلیل ابزارهای مهمی هستند. اول اینکه، آن‌ها چارچوب منظمی را برای مشاهدات ما از افراد تأمین می‌کنند؛ به عبارت دیگر، آن‌ها آنچه را که می‌بینیم هدایت کرده و به آن معنی می‌دهند. دوم این که نظریه‌هایی که توسط پژوهش تأیید شده‌اند، مبنای دقیقی را برای اقدام عملی در اختیار می‌گذارند.

نظریه‌ها تحت تأثیر ارزش‌های فرهنگی و نظام‌های عقیدتی زمان خود قرار دارند.

۴. الف ب ج د
یک دیدگاه بر این باور است که نوباوگان و کودکان پیش‌دستانی خیلی شبیه بزرگسالان به دنیا پاسخ می‌دهند. تفاوت بین بالغ و نابالغ به مقدار یا پیچیدگی مربوط می‌شود.

نکته فرایند افزودن تدریجی مهارت‌های یکسانی که از همان آغاز وجود داشته‌اند را رشد به صورت پیوسته می‌گویند.

می‌کنند که پیری آن گونه که اغلب تصور شده است خانه خرابی نیست. در عرض، استعاره پروانه که دگرگونی و توانایی مستمر را می‌رساند، تصویر دقیق‌تری را از تغییر در طول عمر ارایه می‌دهد. با این حال، رشد به تدریج کمتر انعطاف‌پذیر می‌شود، به‌طوری که توانایی و فرصت برای تغییر کاهش می‌یابد.

۱۵. **الف** **پ** **ج** **د** رشد انعطاف‌پذیر است. پژوهشگران عمر تأکید دارند که رشد در تمام سنین انعطاف‌پذیر است. عملکرد عقلانی نیز با افزایش سن انعطاف‌پذیر می‌ماند. افراد سالخورده به آموزش ویژه با دستاوردهای قابل ملاحظه‌ای در انواع توانایی‌های ذهنی پاسخ می‌دهند. انعطاف‌پذیری در بین افراد بسیار متفاوت است.

۱۶. **الف** **پ** **ج** **د** طبق دیدگاه عمر مسیرهای تغییر بسیار متنوع هستند، زیرا رشد تحت تأثیر نیروهای چندگانه زیستی، تاریخی، اجتماعی و فرهنگی قرار دارد. گرچه این تأثیرات گسترده را می‌توان در سه طبقه سازمان داد، اما آن‌ها با هم عمل می‌کنند و برای شکل دادن هر دوره زندگی، به‌صورت منحصربه‌فردی باهم ترکیب می‌شوند.

نکته رشد تحت تأثیر عوامل متعددی قرار دارد که بر همدیگر تأثیر می‌گذارند.

۱۷. **الف** **پ** **ج** **د** رویدادهایی که به‌طور قوی با سن ارتباط دارند و بنابراین می‌توان پیش‌بینی کرد که چه موقعی اتفاق می‌افتد و چه مدت ادامه می‌یابند، تأثیرات مربوط به سن نامیده می‌شوند. این رویدادها تحت تأثیر عوامل زیستی قرار دارند ولی آداب اجتماعی نیز می‌توانند تأثیرات مربوط به سن را ایجاد کنند.

۱۸. **الف** **پ** **ج** **د** رشد همچنین تحت تأثیر نیروهایی قرار دارد که منحصر به دوره تاریخی خاصی هستند. تأثیرات مربوط به تاریخ توضیح می‌دهند که چرا افرادی که تقریباً در یک دوره به دنیا آمده‌اند که هم‌دوره نامیده می‌شوند شباهت‌هایی با هم دارند که آن‌ها را از کسانی که در دوره‌های دیگر به دنیا آمده‌اند متمایز می‌کنند.

نکته رشد تحت تأثیر تأثیرات مربوط به تاریخ قرار دارد.

شخصی و محیطی که می‌توانند به مسیرهای متفاوتی منجر شوند. این شرایط متفاوت به توانایی‌های عقلانی، مهارت‌های اجتماعی و احساسات بسیار متفاوتی نسبت به خود و دیگران منجر می‌شوند.

۱۰. **الف** **پ** **ج** **د**

پژوهشگران به‌طور فزاینده‌ای رشد را به‌صورت سیستمی پویا در نظر می‌گیرند، فرایندی که پیوسته جریان داشته و از لقاح تا مرگ گسترش دارد و شبکه پیچیده تأثیرات زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی آن را شکل می‌دهد.

۱۱. **الف** **پ** **ج** **د**

شبکه پیچیده تأثیراتی زیستی، روان‌شناختی و اجتماعی آن را شکل می‌دهد. رویکرد اصلی سیستم‌های پویا، دیدگاه عمر است. چهار فرض این دیدگاه گسترده را شکل می‌دهند: رشد دائمی، چند بعدی و چند جهتی، بسیار انعطاف‌پذیر است و چندین نیروی تأثیرگذار با هم بر آن تأثیر دارند. طبق دیدگاه عمر هیچ دوره سنی از نظر تأثیر آن بر روند زندگی برتر نیست. در رشد تغییر در سه زمینه بدنی، شناختی و هیجانی اجتماعی روی می‌دهد.

۱۲. **الف** **پ** **ج** **د**

رشد انعطاف‌پذیر است، چندبعدی و چندجهتی است، دائمی و ناپیوسته است. هر دوره سنی برنامه خود و ضروریات و فرصت‌های منحصربه‌فردی دارد که شباهت‌هایی را در رشد مابین افراد به بار می‌آورد. با این حال، در طول زندگی، چالش‌هایی که افراد با آن روبه‌رو می‌شوند و سازگاری‌هایی که می‌کنند از نظر زمان و الگو بسیار متفاوت هستند که فرض‌های باقیمانده آن‌ها را روشن می‌کنند.

۱۳. **الف** **پ** **ج** **د**

در دوره‌های اصلی رشد انسان در اوایل کودکی که از ۲ تا ۶ سالگی است، در طول سال‌های بازی، مهارت‌های حرکتی اصلاح می‌شوند، تفکر و زبان با سرعت حیرت‌انگیزی گسترش می‌یابند. درک اصول اخلاقی آشکار می‌شود و کودکان برقرار کردن روابط با همسالان را آغاز می‌کنند.

۱۴. **الف** **پ** **ج** **د**

شواهد مربوط به انعطاف‌پذیری این موضوع را رشد

۱۹. الف پ ج د

هنجاری یعنی معمول یا عادی. تأثیرات مربوط به سن و مربوط به تاریخ، هنجاری هستند زیرا هریک بر تعداد زیادی از افراد به شیوه مشابه تأثیر می‌گذارد. تأثیرات غیرهنجاری رویدادهای غیرعادی هستند، آن‌ها فقط برای یک یا چند نفر اتفاق می‌افتند و از جدول زمان‌بندی قابل پیش‌بینی تبعیت نمی‌کنند. در نتیجه آن‌ها چند جهتی بودن را افزایش می‌دهند. چون رویدادهای غیر هنجاری به‌طور تصادفی اتفاق می‌افتند، پژوهشگران به‌سختی می‌توانند آن‌ها را بررسی کنند.

۲۰. الف پ ج د

پژوهشگران عمر خاطرنشان می‌سازند که در رشد بزرگسالان امروزی، تأثیرات غیر هنجاری قوی‌تر شده و تأثیرات مربوط به سن ضعیف‌تر شده‌اند. دیدگاه عمر به یک مسیر رشد، روی چندین مسیر و پیامدهای بالقوه تأکید می‌کند - برداشتی که بیشتر به تار و پودی شباهت دارد که در جهت‌ها گوناگون گسترش یافته است. نقش فزاینده رویدادهای غیر هنجاری در روند زندگی، به ماهیت سیال رشد در طول عمر افزوده می‌شود.

۲۱. الف پ ج د

در قرن شانزدهم عقیده خشکه مقدس‌ها به گناهکاری ذاتی به این دیدگاه منجر شد که کودکان به‌طور فطری شرور و لجباز هستند. برای رام کردن کودک منحرف، روش‌های فرزندپروری خشن و محدودکننده‌ای توصیه شدند. هنگامی که والدین خشکه مقدس متکی به نفس بودن و خویش‌ن‌داری را به فرزندان خود آموختند، به تدریج بین شدت عمل به خرج دادن و آسان گیر بودن نوعی تعادل برقرار کردند.

۲۲. الف ب ج د

فیلسوفان عصر روشنگری قرن هفدهم بر آرمان‌های شأن و منزلت انسان تأکید کردند. نوشته‌های جان لاک فیلسوف بریتانیایی، پیش‌درآمد دیدگاه قرن بیستم شد. لاک، کودک را به‌صورت لوح سفید در نظر داشت. طبق این دیدگاه، کودکان ابتدا چیزی نیستند، تجربه شخصیت آن‌ها را شکل می‌دهد. لاک والدین را به‌صورت مربیان منطقی توصیف کرد. فلسفه لاک باعث شد که خشونت نسبت به کودکان به محبت و دلسوزی تبدیل شود.

۲۳. الف ب ج د

در قرن هجدهم روسو فیلسوف فرانسوی، مدعی شد که کودکان لوح سفیدی نیستند که آموزش بزرگسالان آن‌ها را پر کند. در عوض، روسو کودکان را به‌صورت وحشی‌های اصیل در نظر داشت که به‌طور طبیعی از موهبت درک درست و غلط و برنامه‌ای فطری برای رشد منظم و سالم برخوردار هستند.

۲۴. الف ب ج د

فلسفه روسو دو مفهوم با نفوذ دارد: مرحله و رشد. رشد به روندی اشاره دارد که به‌صورت ارثی تعیین شده و به‌طور طبیعی شکوفا می‌شود. روسو برخلاف لاک، کودکان را تعیین‌کننده سرنوشت خود می‌دانست. **نکته** فلسفه روسو کودک محور بود.

۲۵. الف ب ج د

تتنس به علت‌ها و دامنه تفاوت‌های فردی، درجه‌ای که رفتار را می‌توان در بزرگسالی تغییر داد و تأثیر دوران تاریخی بر روند زندگی پرداخت. او با تشخیص دادن این موضوع که افراد مسن می‌توانند ضعف‌های عقلانی خود را که گاهی منافع نهفته‌ای منعکس می‌کنند جبران کنند، از زمان خود جلوتر بود.

۲۶. الف ب ج د

کاروس با مشخص کردن چهار دوره در روند زندگی، از مراحل روسو فراتر رفت: کودکی، جوانی، بزرگسالی و پیری. کاروس مانند تتنس، پیری را علاوه بر افول، دوره پیشرفت در نظر داشت. نوشته‌های او آگاهی قابل ملاحظه‌ای را از چند جهتی بودن و انعطاف‌پذیری رشد منعکس می‌کنند که محور دیدگاه عمر هستند.

۲۷. الف پ ج د

داروین نظریه معروف خود به نام نظریه تکامل را ساخت. این نظریه بر دو اصل مرتبط تأکید دارد: انتخاب طبیعی و بقای اصلح. داروین توضیح داد که برخی گونه‌ها به این دلیل در محیط‌های خاص زنده می‌مانند که با محیط اطراف خودسازگار شده‌اند. داروین در جریان کاوش‌های خود دریافت که رشد پیش از تولد در خیلی از گونه‌ها بسیار مشابه است.

۲۸. الف پ ج د

از هال و گزل کمتر به خاطر نظریه‌های تک‌بعدی و